

Zonnepark Bellingwolde

Participatiedocument

maart-2020

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Procesparticipatie	3
2.1 Keukentafelgesprekken	3
2.2 Informatieavonden	4
2.3 Ontwiksessessies	6
2.4 Rondetafelgesprekken	6
3. Financiële participatie	7
Optie 1) Lokaal eigendom.....	7
Optie 2: Compensatie.....	8
4. Werkgelegenheid	9

1. Inleiding

De komst van een zonnepark verandert de omgeving en heeft impact op het leven van de omwonenden. Draagvlak is daarom belangrijk. Solarfields zoekt draagvlak door middel van participatie. Omwonenden en andere lokale partijen worden uitgenodigd deel te nemen aan het zonnepark en het ontwikkelproces. We werken samen aan landschappelijke en ecologische inpassing en we creëren een zonnepark met meerwaarde voor de omgeving.

De plannen voor zonnepark Bellingwolde zijn ontwikkeld middels overleg met de omgeving zoals beschreven in stap 4 van de maatwerkmethode van gemeente Westerwolde. In overeenstemming met de leidraad 'Maatschappelijk rendement uit zonneparken in Westerwolde' zijn er plannen voor financiële participatie opgesteld. Zoals in het Klimaatakkoord is afgesproken wordt er een plan voorgesteld om 50% lokaal eigendom te realiseren.

In maart 2019 begon initiatiefnemer en grondeigenaar Kor Werkman met het voeren van keukentafelgesprekken met de directe omgeving over de komst van het zonnepark. Er is toen een actief participatieproces gestart met informatieavonden en ontwikkelsessies. Dit participatiedocument omschrijft het proces van de planvorming.

2. Procesparticipatie

Procesparticipatie is een belangrijk onderdeel van het participatieproces en houdt in dat de omgeving meedenkt en meebeslist over de plannen voor het zonnepark. Onderwerpen die invloed hebben op de omgeving zoals de landschappelijke inpassing en financiële participatie worden gedurende de ontwikkeling met hen uitgewerkt. Hierdoor ontstaat er een gedragen plan.

2.1 Keukentafelgesprekken

Keukentafelgesprekken worden gevoerd met bewoners die dicht bij het zonnepark wonen. Zij kunnen mogelijk last en/of hinder van zonnepark ondervinden en zijn dus belangrijke stakeholders. Met deze omwonenden worden in een zo vroeg mogelijk stadium keukentafelgesprekken gevoerd.

In juli en augustus 2019 zijn er diverse keukentafelgesprekken gevoerd met directe omwonenden van het zonnepark en energiecoöperatie Lethe Stroomt. De omwonenden hebben toen een klankbordgroep gevormd van zo'n 5 personen om als extra oor voor de gemeente en extra stem voor de omgeving te functioneren. Met Lethe Stroomt zijn verschillende voorstellen voor financiële

Bellingwolde heeft klankbordgroep zonnepark aan de Veendijk

© 23 oktober 2019 • Westerwolde

participatie besproken. Voor een goede samenwerking in dit grootschalige zonneparken zal er meer overleg plaatsvinden om tot een samenwerkingsovereenkomst te komen.

2.2 Informatieavonden

Voor de lokale omgeving worden informatieavonden georganiseerd. Door middel van deze bijeenkomsten wordt een breed publiek bij de ontwikkeling betrokken doordat bezoekers worden uitgenodigd hun meningen en ideeën te delen. Solarfields informeert de omgeving over de plannen en vraagt vervolgens om input en feedback te leveren voor de verdere uitwerking van de plannen. Bezoekers kunnen zich aanmelden voor de klankbordgroep, vragen stellen en contactgegevens uitwisselen voor verder overleg met de projectmanager.

Solarfields en de initiatiefnemer organiseerden twee informatieavonden in overleg met gemeente, klankbordgroep en energiecoöperatie Lethe Stroomt.

2.2.1 Informatieavond 5 november 2019

Op 5 november 2019 vond de eerste informatieavond plaats in de Meet in Bellingwolde. Het doel van de avond was het informeren van de omgeving over de plannen, deze met hen te bespreken en input op te halen over landschappelijke inpassing en financiële participatie. Er waren ruim 350 uitnodigingen per post verstuurd en er was een advertentie geplaatst in de Bellingwedder met een open uitnodiging – iedereen kon zich aanmelden. Ook andere lokale stakeholders waren uitgenodigd, zoals de gemeenteraad, de GrEK en Staatsbosbeheer.

De avond zag er als volgt uit:

- een programma van 19:00 tot 21:30 uur;
- een onafhankelijke dagvoorzitter, namelijk voormalig burgemeester Ab Meijerman;
- een plenaire presentatie over de maatwerkmethode door de gemeente;
- een plenaire presentatie over het initiatief;
- een plenaire presentatie over de plannen en de ontwikkeling door Solarfields;
- toelichting van klankbordgroep en Lethe Stroom over hun rol;
- groepssessies van een uur met maximaal 10 personen voor het delen van meningen, ideeën en aandachtspunten over landschappelijke inpassing en financiële participatie;
- plenaire ronde voor conclusies uit de groepssessies;
- plenaire ronde voor laatste vragen en opmerkingen.

De uiteindelijke opkomst was ruim 70 man. Elke groepstafel werd bijgewoond door tenminste één vertegenwoordiger van de initiatiefnemers, gemeente en/of provincie. Aan de hand van een concept landschappelijke inpassing en de maatschappelijke leidraad van gemeente Westerwolde schreven participanten hun meningen, ideeën en aandachtspunten op de posters en post-its. Van de input is een verslag gemaakt die naderhand met bezoekers, gemeente en provincie is gedeeld.

Tijdens de plenaire afsluiting werd geconcludeerd dat de feedback overwegend positief was. Dit wekte enige weerstand en vragen op over de betekenis en het bewijs van draagvlak. Draagvlak werd nogmaals toegelicht door de gemeente en Solarfields gaf aan dat men zich kan aanmelden voor de klankbordgroep of mailijst om te participeren in de verdere ontwikkeling.

Foto: informatieavond 6 november 2019 in de Meet, Bellingwolde

2.2.2 Informatieavond 12 maart 2020

Op 12 maart 2020 vond de tweede informatieavond plaats in de Meet in Bellingwolde. Het doel van de avond was het presenteren van de uitgewerkte plannen en feedback op te halen. Er waren ruim 350 uitnodigingen per post verstuurd. Ook andere lokale stakeholders waren uitgenodigd, zoals energiecoöperatie Stuw, IVN Westerwolde en Plaatselijke Belangen Rhederburg.

De avond zag er als volgt uit:

- vrije inloop tussen 19:00 en 21:00 uur;
- posterpresentatie over financiële participatie;
- posterpresentatie van landschappelijke inpassing;
- verzameling van feedback door middel van post-its en formulieren;
- interesse opgeven voor werkzaamheden in het zonnepark.

De avond werd bezocht door zo'n 14 man. De bezoekers waren grotendeels positief over de plannen voor de landschappelijke inpassing en het lokaal eigendom. Met name over het lokaal eigendom worden vragen gesteld omdat deze plannen nog verder uitgewerkt moeten worden. Er zijn 2 kritische bezoekers die nadien de gemaakte plannen begrijpen. Er wordt geen relevante feedback opgehaald – men komt kennis nemen en keurt de landschappelijke inpassing en plannen voor lokaal eigendom goed.

2.3 Ontwikkel sessies

Er vinden verschillende ontwikkel sessies plaats met gemeente, provincie en lokale vertegenwoordigers om de plannen voor landschappelijke inpassing en financiële participatie verder uit te werken.

Op 4 december vond er een overleg plaats met de klankbordgroep en Lethe Stroomt over de verdere planvorming. Door de klankbordgroep werd aangegeven welke expliciete wensen zij hebben naar aanleiding van de informatieavond. Er wordt een conceptuele versie van de financiële participatie voorgesteld om tijdens de volgende stap in de maatwerkmethode te presenteren en te bespreken met de gemeente en overige stakeholders.

Op 14 januari vond er een ontwerp sessie plaats in Bellingwolde met de klankbordgroep en landschapsarchitect Rodin de Lange van LAOS. Met de klankbordgroep is toen een landschappelijke inpassing ontwikkeld die in lijn stond met de wensen uit de omgeving en de meest relevante meerwaarde zou opleveren.

Op 5 maart 2020 vond er een ontwikkel sessie plaats op het provinciehuis. Hierbij zijn aanwezig de initiatiefnemers, provincie, klankbordgroep en landschapsbureau LAOS. Tijdens deze sessie wordt een ontwikkelingsschets gemaakt waarin de input tijdens de rondetafelsessies, wensen van de provincie en plan van de klankbordgroep met elkaar worden geïntegreerd. De ontwikkelingsschets wordt door provincie, gemeente en klankbordgroep goedgekeurd.

2.4 Rondetafelgesprekken

Volgens de vijfde stap in de maatwerkmethode van gemeente Westerwolde hebben er verschillende rondetafelgesprekken plaatsgevonden in kleiner comité om overeenstemming over de plannen te bereiken met de diverse stakeholders. Belangrijke onderwerpen waren de landschappelijke inpassing en financiële participatie. Hierbij waren onder andere gemeente, provincie en klankbordgroep bij aanwezig.

2.4.1 Rondetafelsessie #1

Op 11 december 2019 vond de eerste rondetafelsessie plaats op het gemeentehuis in Sellingen. Het doel van deze sessie is het presenteren van de tot nu toe gemaakte plannen over landschappelijke inpassing en financiële participatie. Hierbij waren aanwezig de gemeente, provincie en klankbordgroep.

Landschappelijke inpassing

Er wordt een landschappelijke en ecologische inpassing van het zonnepark gepresenteerd op basis van de input uit de vorige stap. De klankbordgroep herkent zijn input in de landschappelijke inpassing niet. Na deze sessie wordt er opnieuw een ontwikkel sessie met de klankbordgroep en landschapsbureau LAOS georganiseerd.

Financiële participatie

Er wordt een voorstel financiële participatie gepresenteerd op basis van de 'compensatie-optie' van de leidraad 'Maatschappelijk rendement' van de gemeente Westerwolde. De gemeente en provincie wensen dat er een voorstel wordt gedaan voor 50% lokaal eigendom en adviseert de initiatiefnemers contact te leggen met Bronnen VanOns. Na de sessie wordt er contact gelegd met Bronnen VanOns om het streven naar 50% lokaal eigendom te realiseren.

2.4.2 Rondetafelsessie #2

Op 12 maart 2020 vindt de tweede sessie rondetafelgesprekken plaats op het gemeentehuis in Wedde. Hierbij zijn aanwezig de gemeente, provincie, klankbordgroep, wethouder Bart van der Groot en Bronnen VanOns. Tijdens deze sessie worden de landschappelijke inpassing en financiële participatie besproken.

Landschappelijke inpassing

Er wordt een nieuwe landschappelijke inpassing gepresenteerd die samen met de klankbordgroep is gemaakt. De provincie mist een duidelijke visie en geïntegreerde inpassing in het landschap en vraagt om aanpassingen op het plan. Na deze sessie wordt er een ontwikkelsessie met de provincie, klankbordgroep en landschapsbureau LAOS georganiseerd.

Financiële participatie

Voor de financiële participatie wordt de samenwerking met Bronnen VanOns gepresenteerd. Frank Dolsma, directeur Bronnen VanOns, geeft aan de leiding te willen nemen in het realiseren van lokaal eigendom in zonnepark Bellingwolde. Daarbij ligt dhr. Dolsma de rol van Bronnen VanOns en hun globale aanpak toe. De gemeente en provincie zijn tevreden over deze intentie tot samenwerking. Na deze sessie worden de gesprekken met Bronnen VanOns voortgezet om de samenwerking verder uit te werken.

3. Financiële participatie

De omgeving wordt uitgenodigd financieel te participeren in het zonnepark. In de leidraad 'Maatschappelijk rendement uit zonneparken in Westerwolde' worden twee opties voor financiële participatie gegeven, namelijk (1) Lokaal eigendom, en (2) Compensatie. Tijdens de informatieavond op 6 november 2019 in de Meet zijn de opties gepresenteerd door gemeente Westerwolde en waren deze onderdeel van de groepdiscussies over landschappelijke inpassing en financiële participatie van die avond. De opties zijn als volgt uitgewerkt:

Optie 1) Lokaal eigendom

Solarfields biedt tot 50% lokaal eigendom aan een lokale coöperatie. Solarfields is bereid en heeft stappen ondernomen om lokaal eigendom in zonnepark Bellingwolde te realiseren. Er heeft overleg plaatsgevonden met lokale partijen om een samenwerking te vormen in de verdere realisatie van zonnepark Bellingwolde.

Lokaal eigendom in een grootschalig zonnepark vergt een zekere investering en professionalisering vanuit de lokale omgeving. In februari en maart hebben hier verschillende

overleggen over plaatsgevonden met Bronnen VanOns. Solarfields heeft de intentie om hier verdere overleggen met lokale vertegenwoordigers over te voeren, waaronder ook de klankbordgroep, lokale energiecoöperatie Lethe Stroomt en andere lokale partijen.

Enkele belangrijke uitgangspunten voor de lokale coöperatie zijn:

- Democratisch gekozen bestuur
- Voor bewoners van omgeving Bellingwolde (bijv. postcoderoos)
- Voor lokale organisaties, zoals Stichting 5 Mei Bellingwolde
- Coöperatie investeert lokaal in:
 - Verduurzaming
 - Leefbaarheid
 - Natuur

De opbrengsten kunnen ten goede komen aan de omgeving door lokale initiatieven te ondersteunen. De lokale omgeving kan verzoeken indienen voor maatschappelijke sponsoring.

Mogelijke initiatieven zijn:

- Werkgelegenheid en dagbestedingen (op het zonnepark)
- Duurzame energieopwekking
- Verduurzaming openbare verlichting
- Opknappen buurthuizen en jeugdthunk
- Versterken wandelstructuur

Participatieovereenkomst

Solarfields sluit een 'vaststellings-/participatieovereenkomst' met gemeente Westerwolde om zich te verplichten in het nastreven van 50% lokaal eigendom in zonnepark Bellingwolde. Indien Solarfields daar niet toe in staat is, is compensatie een alternatieve vorm van financiële participatie.

Optie 2: Compensatie

Solarfields kan anderzijds compensatie aanbieden door middel van een gebiedsfonds en een compensatieregeling voor directe omwonenden. Bij deze optie hoeft de omgeving niet mee te investeren. Lokaal eigendom kan mogelijk gemaakt worden door middel van obligaties waarbij bewoners een 'deel' van het zonnepark kunnen kopen.

Deze optie is als volgt opgebouwd:

- 1) Gebiedsfonds: jaarlijks 10% van de netto winst
- 2) Gratis zonnepanelen op het dak of obligaties ter waarde van €5.000
 - a. Voor bewoners binnen 250 meter of met zicht vanaf de eerste verdieping op het zonnepark
- 3) Obligaties: €100.000
 - a. Obligaties kan men kopen vanaf 25 euro en levert ongeveer 4% rendement op.
 - b. In fasen:

- i. Omgeving Bellingwolde
 - ii. Gemeente Westerwolde
 - iii. Nederland
- 4) Lethe Stroomt:
 - a. Opbrengsten van 2.000 zonnepanelen
 - b. 2.000 zonnepanelen tegen inkoopprijs

4. Werkgelegenheid

Bij de constructie en het onderhoud van het zonnepark wordt zoveel mogelijk samengewerkt met lokale partijen. Tijdens de informatieavond van 5 november 2019 is belangstelling geproefd voor werkgelegenheid op het zonnepark. Daarom zijn bezoekers van de bewonersavond 12 maart 2020 uitgenodigd hun interesse voor werk op het zonnepark op te geven. In de constructiefase wordt er met deze partijen en andere lokale bedrijven contact opgenomen.

Tenders die lokaal worden uitgezet zijn onder andere:

- Montage hekwerk
- Schoonmaak faciliteiten
- Technisch werk (kabels, bouten controleren)
- Beveiliging
- Groenwerk
- Groenonderhoud

Langs de Veendijk wordt een brede strook landschappelijke inpassing gecreëerd. Een inheemse en wintergroene heestermix omringd het zonnepark en bij de uitgang wordt een historische boomgaard geplant. Deze ruimten kunnen worden ingezet voor dagbestedingen met ecologie en duurzaamheid.

Solarfields
Leonard Springerlaan 19
9727 KB Groningen
The Netherlands
+31 (0)85 30 30 850
info@solarfields.nl

realizing your renewables

solarfields.nl